

A black and white line drawing showing two structures. On the left is a church tower with a steep, pointed roof and a small square window. On the right is a tall, wooden watchtower with a square observation platform at the top and a staircase leading up to it. Both structures are built on a stone foundation.

30. årgang

Fra Rådhuspladsen ses i Afriq. Folk jublerede, svingende med Dannebrogslag og stod i Tusindvis omkring „Folkets Hus, indtil de pludselig maatte afvige af Sted, fordi den Kongelige Højhed af Danmark var kommet.

Bestyrelse

Formand: Dines Bogø

Næstformand: Renee Schwaner

Kasserer: Marianne Bogø

Sekretær: Berit Libnau

Medlemsblad og presse: Claus Skaalum Lyder

Hjemmeside:

www.dragoer-lokalhistorie.dk

Mailadresse:

info@dragoer-lokalhistorie.dk

Redaktion og annoncer:

Claus Skaalum Lyder og Dines Bogø (ansvarshavende).

Fotos: DLF, CPH, Torben Stender, Iben Olsen og Dines Bogø.

Tryk: Starco Grafisk

Skriv til info@dragoer-lokalhistorie.dk, hvis du ikke får nyheder på mail.

Ønskes den trykte udgave af bladet afmeldt, så send mail.

Dragør Nyt

*støtter det
lokale kulturliv*

32 53 08 67 / 32 53 19 99
dragoer-nyt.dk | redaktion@dragoer-nyt.dk

Levende låger 2024

Tirsdag den 3. december bød Dines Bogø 81 deltagere velkommen til Marchens Bøhm Leths punch og romkugler i Aktivitetshusets festsal. (Marchen er den første kvinde, der er blevet tøndekonge i Store Magleby).

Det blev til en kort orientering om foreningen.
276 møder siden 1995. I dag 618 medlemmer.

Borgmester Kenneth Gøtterup fortalte om Wiedergården, før, nu og evt. fremtid. Samtidig hyldede Kenneth de mange frivillige i kommunen, der medvirker til at humøret og helbredet holdes oppe.

Søs fra "Levende Låger" fortalte om starten i 2013 i forbindelse med DR's julekalender "Tidsrejsen 1".

Lørdag den 21. december var dagens levende låge A.P. Møllers fødehjem på Stautz Allé. Her var foreningen medsponsor for lidt musikalsk underholdning og deltog med et historisk indlæg til de 158 deltagere.

Ledsaget af hornmusik (Nathalie, Marine og Tobias) gik deltagerne via Nyby til Stautz Allé. Lidt historie om A.P. Møllers familie og selve ejendommen. Småkager sponseret af Mærsk, Esplanaden. Alle fik mulighed for at se Lone og Erik's julestuer og værelset, hvor APM blev født den 2. oktober 1876.

80-året for befrielsen

Året 2025 vi blive præget af markeringen af 80-året for befrielsen flere steder i Danmark, og Dragør Lokalhistoriske Forening sætter også forkus på den markante begivenhed i Danmarkshistorien med et maj-foredrag af Niels Gyrsting, der er historiker og formand for Frihedsmuseets Venner. I november måned fortæller forfatter og forsker Trine Engholm Michelsen om SOE officer fra Dragør, Svend Truelsen.

Vores egen formand Dines Bogø har også begået en række indlæg om krigsårene og befrielsen. Her lidt om dagene fra Dines Bogøs hånd.

Luftwaffe opretholdt kontrollen med hele Københavns Lufthavn og omliggende rullebane ligetil det sidste. Man brugte en del energi på at placere de mange fly, der kom til Kastrup fra områder, som Den røde Hær eller De Vestallierede havde erobret.

5. maj 1945. Lufthavnsvejen set mod øst. Mange modstandsfolk ville gerne med i lufthavnen for at byde briterne velkommen.

Tyskerne var forberedt på både, at forsvare lufthavnen eller overgive den uden modstand.

De tyske kommunikationslinjer var intakte, bl.a. til overkommandoen i Jylland. De ca. 80 direkte telefonlinjer fungerede, fjernskriver og radio blev fortsat flittigt benyttet.

Alle betonbaner og flere bygninger var mineret og sprængning kunne aktiveres fra Vilhelm Lauritzens terminal, hvor den tyske ledelse havde kontorer.

I løbet af aftenen fredag den 4. maj 1945 fik man besked fra generaloberst Georg Lindemanns hovedkvarteret i Silkeborg om, at man skulle afvente britiske styrker fra 5. maj 1945 kl. 08.00 dansk sommertid.

Forsøg fra uvedkommende på, at trænge ind på området, bl.a. modstandsbevægelsen, skulle afvises, hvis nødvendig med magt.

5. maj 1945

Et par steder i litteraturen er det nævnt, at allerede den 5. maj kl. 09.30 ankom der britiske repræsentanter til Københavns Lufthavn. Det har ikke kunne bekræftes på nogen måder i arkiver.

5. maj 1945. Den tyske oberst Gerhard Ulbricht og hans tolk gik lidt hvileløst rundt. Tidligere chef og nu uønsket gæst. General Dewing og hans stab hilste formelt på tyskerne, hvorefter de vendte sig mod repræsentanterne fra modstandsbevægelsen.

Derimod ligger det helt fast, at feltmarskal Montgomerys udsending, general Richard Henry Dewing ankom kl. 16.32.

20 DC-3 (Dakota) eskorteret af spitfire-jagere landede i lufthavnen. For en sikkerheds skyldt landede de i græsset ved siden af banerne.

En deling modstandsfolk var opstillet foran Hangar B og SOE's danske repræsentant i Danmark Ole Lippmann og en dansk officer modtog general Dewing og dennes stab.

Foran hangar B den 5. maj 1945 kl. ca. 16.45. SOE's danske repræsentant i Danmark, Ole Lippmann ledsager Dewing og staben.

Den tyske chef for Flughafenbereich Seeland og Fliegerhorst Kastrup oberst Gerhard Ulbricht og staben holdt sig i baggrunden.

Maj 1945. Der var to officielle indkørsler til Københavns Lufthavn. Lidt før lufthavnen på Amager Landevej havde tyskerne etableret den første afspærring. Den anden indkørsel var ad Lufthavnsvej fra Amager Landevej. (Foto: Erik Johansen).

De ca. 300 britiske faldskærmstropper blev opdelt. Flere kompagnier forblev i lufthavnen og en mindre styrke eskorterede general Dewing til Hotel d'Angleterre, hvor han skulle have sit hovedkvarter. Hotellet var hastigt blevet ryddet for de tyske gæster, der havde boet der i fem år.

Er du blevet interesseret i mere om krigsårene både specifikt fra Dragør, men også fra resten af landet fra Dines Bogø's hånd, så læs mere på:

www.befrielsen.dk

Man binder os på mund og hånd

Gribe efter blanke ting
vil hvert et grådigt lille barn
Binde andre med en ring
gør man som helbefar'n
Tænk, hvor har man stået tit
og delt et vindu's paradis
Helle, helle, det er mit!

Amager eller Gotland i en kold krig

Aktivitetshuset dannede atter rammen om et meget aktuelt emne i foreningens foredragsrækker med lokalt afsæt.

Journalist, forfatter og koldkriger Claus Arboe-Rasmussen dykkede ned i Den kolde Krigs hemmeligheder og fortalte med baggrund i forsvars-og sikkerhedspolitikken om øen Amagers skæbne.

Det blev til mange krøller, anekdoter, alvor og smil i et godt selskab med Claus.

Fokus var på den kolde krig efter afslutningen af 2. Verdenskrig, hvor militærets aktiviteter i Dragør Kommune blev omtalt, men også lidt om den nuværende situation med en tilbagevenden til en kold krig.

Både de synlige spor i Aflandshage-området, og de mange øvrige mindre synlige i forbindelse med både det militære og civile beredskab blev krydret både med fotos og illustrationer.

Helt aktuelt blev det udvidede Nato-samarbejdet i Østersøen omtalt, og den nylige anbefaling om et privat beredskab i krisesituationer.

Dines Bøge (tv) og Claus Arboe-Rasmussen (th)

Hvor mange har egentlig forberedt sig med mad- og drikkevarer efter anbefalingerne fra myndighederne, spurgte Claus Arboe-Rasmussen ?

Tjeklisten med anbefalinger kan ses på den næste side.

Ved håndsoprækningen fremgik det at det kun var ganske skræmmende få, der var forberedt på en krisesituation.

Nedenfor finder du inspiration til en tjekliste. Tjeklisten består af forslag, der dækker de mest basale behov.

Drikkevand

- ☐ • 3 liter pr. person pr. døgn
- ☐ • Evt. vand til husdyr

Mad

- ☐ • Mad til tre døgn, der er langtidsholdbar og let at tilberede

Medicin og førstehjælp

- ☐ • Nødvendig medicin for husstanden
- ☐ • Førstehjælpskasse
- ☐ • Evt. jodtabletter for personer under 40 år samt gravide og ammende

Hygiejneartikler

- ☐ • Toiletpapir
- ☐ • Hånddesinfektion
- ☐ • Bleer, bind/tamponer eller andet relevant for din husstand

Varme

- ☐ • Tæpper, dyner, varmt tøj

Andre fornødenheder

- ☐ • Powerbank eller batteripakke til fx din mobiltelefon
- ☐ • Lommelygte
- ☐ • Batterier
- ☐ • Fysiske betalingskort (husk pinkode) og evt. kontanter i mønter og små sedler
- ☐ • Evt. stearinlys og tændstikker

Særlige behov

- ☐ • Er der børn eller ældre i husstanden?
- ☐ • Bor du udsat ift. fx oversvømmelser?
- ☐ • Har du alternative transportmuligheder i tilfælde af fx oversvømmelser?
- ☐ • Kan du hjælpe eller få hjælp af familie, naboer og venner?

Kommunikation

- ☐ • FM-radio, der kører på batterier/håndsving/solceller (eller evt. din bilradio).

Kommende aktiviteter 2025

Adgang til foreningens arrangementer, hvis andet ikke er anført:

Gratis adgang for medlemmer. Betaling for gæster inden arrangementet 75,- kr
--

Tirsdag den 25. februar, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30 i Store Magleby Kirke
Sognepræst Andreas Sylvest Wille fortæller.

Hvordan er det at være sognepræst i Store Magleby?

Send deltagernavn(e) via mail til: andreas@2791dragoer.dk

Gratis adgang for alle.

Tirsdag den 11. marts, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Ordinær Generalforsamling

Dagsorden jf. foreningens vedtægter

Kun adgang for medlemmer.

Tirsdag den 11. marts, ca. kl. 19.30. Adgang fra kl. 19.30.
Edvin Kræmer – en tilflytter

Irse Kræmer fortæller om sin far Edvin Kræmer.

Send deltagernavn(e) via mail til: ek@2791dragoer.dk

Tirsdag den 8. april, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Amagerbanens historie

Historiker Niels Jensen fortæller om Amagerbanen.

Send deltagernavn(e) via mail til: amagerbanen@2791dragoer.dk

Tirsdag den 6. maj, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Befrielsesdagene i Storkøbenhavn

Historiker og formand for Frihedsmuseets Venner, Niels Gyrsting fortæller om de hektiske dage i maj 1945.

Send deltagernavn(e) via mail til: befrielsen@2791dragoer.dk

Tirsdag den 3. juni, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Nonner og munke på Sydamager

Har der været kapeller, klostre eller templer på Sydamager?

Send deltagernavn(e) via mail til: tempel@2791dragoer.dk

**Søndag den 20. juli, kl. 14.00. Mødested – gården Nyvangsvej 10 (P-pladser)
Byvandring i Strøby, Sdr. Kinkelgade og Møllegade**

Materialet om Strøby og gårdene i Møllegade er samlet af Alf Mortensen. Guider er Marchen Bøhm Leth og Svend Petersen.

Send deltagernavn(e) via mail til: stm@2791dragoer.dk

**Tirsdag den 12. august, kl. 19.00. Mødested Dragør Kirke
En guidet tur på Dragør Kirkegård**

Aut. guide Helle Bjørholm fortæller inde om Dragør Kirke og på kirkegården om udvalgte gravsteder.

Send deltagernavn(e) via mail til: kirkegaard@2791dragoer.dk

**Tirsdag den 23. september, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Fra Nørrebro til Dragør – nørrebrodrengs erindringer**

Leif Ernst Larsen blev født på Nørrebro i 1937. Familien, der bestod af far, mor og 2 børn, levede under beskedne kår med en far, der var skibsværftsarbejder på B&W på Refshaleøen og en hjemmearbejdende mor.

Send deltagernavn(e) via mail til: leif@2791dragoer.dk

**Tirsdag den 23. oktober, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
To borgmesterkandidater dyster om lokal viden**

Borgmester Kenneth Gøtterup, C, og Peter Læssøe, T duellerer på lokal viden. .

Send deltagernavn(e) via mail til: dialog@2791dragoer.dk

**Tirsdag den 18. november, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Svend Truelsen. Efterretsningsofficer med tilknytning til Dragør**

Forfatter og forsker Trine Engholm Michelsen fortæller om SOE-officer Svend Truelsen.

Send deltagernavn(e) via mail til: trine@2791dragoer.dk

**Tirsdag den 13. januar 2026, kl. 19.00. Adgang fra kl. 18.30
Færgerne i Dragør**

Tidligere lokalarkivar Lis Thavlov fortæller om færgefarten fra Dragør.

Send deltagernavn(e) via mail til: lis@2791dragoer.dk

Hvor intet andet er anført, ses vi i aktivitetshusets festsal.

Generalforsamling 2025

Herved indkaldes til ordinær generalforsamling i foreningen

Tirsdag den 11. marts 2025. kl. 19.00-19.29.

I Dragør Aktivitetshus, Wiedergården.

Dagsorden jf. foreningens vedtægter.

1. Valg af dirigent.
2. Orientering om foreningens arbejde i det forløbne år.
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab.
4. Fastsættelse af kontingent.
Bestyrelsen foreslår uændret kontingent for 2026.
5. Behandling af eventuelt indkomne forslag.
6. Valg af bestyrelse (formand, næstformand, kasserer og sekretær, bestyrelsesmedlem) og suppleant(er). Formand og sekretær er på valg i ulige år. Næstformand, kasserer og bestyrelsesmedlem er på valg i lige år.

Følgende er på valg:

Formand:	Dines Bogø (<i>Villig til genvalg</i>)
Sekretær:	Berit Libnau (<i>Villig til genvalg</i>)
Suppleant:	Marchen Bøhm Leth (<i>Villig til genvalg</i>)
Suppleant:	Ingelise Lund (<i>Villig til genvalg</i>)

7. Valg af revisor og revisorsuppleant

Følgende er på valg:

Revisor:	Else Lykke-Madsen (<i>Villig til genvalg</i>)
Revisorsuppleant:	Christian Clausen (<i>Villig til genvalg</i>)

8. Eventuelt

Lufthavnen fylder 100 år den 20. april 2025

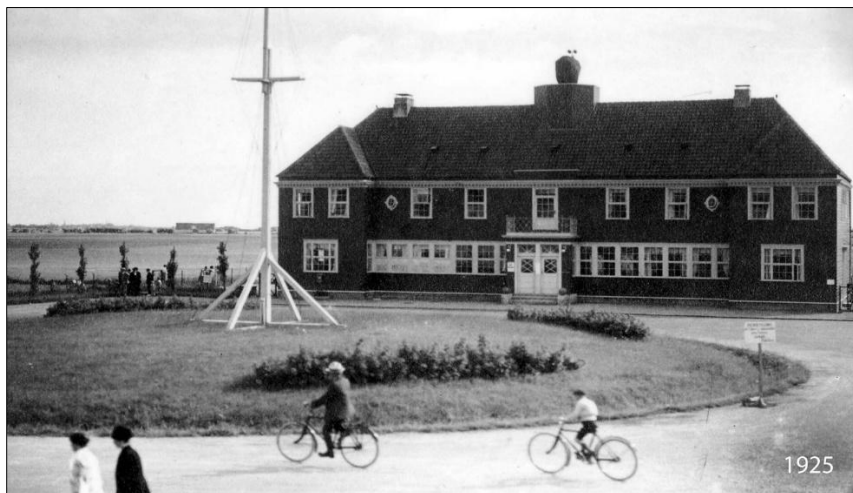

www.cph.dk/100

Nedenstående tekst og fotos fra den officielle hjemmeside.

Det startede i 1925 med en terminal af træ og en græsmark, der blev holdt nede af en græssende fåreflok, som blev gennet væk, hver gang et fly skulle lette eller lande. I de første år var det at flyve forbeholdt de rige og de vovede. I begyndelsen fløj man kun om sommeren. Og kun i godt vejr. Både pilot og passagerer sad ude i fri luft, og navigationshjælpemidler var der ingen af. Den 20. april 2025 er det 100 år siden, at Københavns Lufthavn blev indviet.

Siden åbningen er der sket meget med det lille træhus i Kastrup. I dag er Københavns Lufthavn et internationalt trafikknudepunkt med knap 30 millioner passagerer gennem terminalerne i 2024.

Luftfoto fra perioden 1947 – 1950, hvor start-og landingsbanerne var noget kortere end i dag. Moderne kommercielle jetfly kræver noget længere start-og landingsbaner.

Fra en tid hvor indtjekning var noget mere analogt end i dag. Håndskrevne billetter og boardingkort fylder en del.

1970

IT-alderen tager sin begyndelse og indtjækningen bliver digitaliseret.

1996

Så begynder det at ligne noget vi kender fra i dag, dog stadig med bemandet indtjekning ved skrankeerne.

Sådan markeres 100-året

Den 20. april for 100 år siden littede det første fly udover Amager med fire passagerer ombord og med kurs mod Berlin.

Danmark var nu forbundet med verden via luften, og Københavns Lufthavn, som dengang blot var et mindre træhus og en græsmark, var indviet.

I dag er Københavns Lufthavn en af Danmarks største arbejdspladser, og sidste år rejste knapt 30 millioner passagerer gennem lufthavnens terminaler.

De fleste danskere har et forhold til Københavns Lufthavn og forbinder vores terminaler med nogle af de mest glædelige, skelsættende og dannende oplevelser i deres liv. At rejse giver oplevelser, nye relationer og kulturudveksling. Samtidig er Københavns Lufthavn blandt landets største arbejdspladser og dertil bidrager lufthavnen til Danmarks eksport til gavn for erhvervslivet og dansk økonomi, siger Lars Nørby Johansen, bestyrelsesformand i Københavns Lufthavn.

Særlig rolle til lokalmiljøet

Lokalmiljøet og naboerne rundt om lufthavnen samt lufthavnens medarbejdere er tiltænkt en særlig rolle i fejringen af 100-året. Der vil blandt andet være arrangementer og særlige tilbud til lufthavnens naboer.

Alle 5. – 8. klasses elever fra Dragør og Tårnby Kommuner inviteres til gratis lufthavnsture, hvor de gennem rundvisning og undervisningsmateriale får et indblik i lufthavnens fascinerende historie og drift kombineret med sjove konkurrencer og oplevelser.

Der vil også blive holdt en hyldestfest for Københavns Lufthavns medarbejderne i Øksnehallen til sommer, og løbende vil Københavns Lufthavn løfte sløret for endnu flere aktiviteter og events i forbindelse med fejringen af det runde jubilæum.

En æra slutter med Spar Nords lukning af Dragør filialen

Derouten tog sin begyndelse den 6. februar 2011, hvor vores daværende lokalbank Amagerbanken blev erklæret konkurs. Senere blev de fleste privatkunder overtaget af BankNordik (Føroya Banki), og alene filialen på Dragørhjørnet blev opretholdt i Dragør.

De daværende afdelinger i Dragør Centret og Sydstrands Centret blev lukket.

I februar 2021 trak BankNordik sig ud af Danmark efter øgede myndighedskrav til bankens kapital, og sælger filialnettet inkl. kunder til Spar Nord.

Den 28. februar 2025 slutter det så endeligt, og kunderne bliver henvist til

afdelingerne på Amagerbrogade eller Kongelundsvej. Samtidig forventes det, at myndighederne godkender en fusion mellem Spar Nord og Nykredit i løbet af foråret 2025.

Bestyrelsesmedlem og redaktør af medlemsbladet Claus Skaalum Lyder er uddannet i Amagerbanken, og var en del af bankens medarbejdere fra 1981 til 2011, inden banken blev opslugt af BankNordik efter konkursen.

Jeg nåede at være ansat i Amagerbanken/BankNordik i 32 år både i filialnettet og i bankens hovedkontor på Amagerbrogade 25.

Det hele startede vel mest som et tilfælde. Efter endt studentereksamen fra Christianshavns Gymnasium, stod jeg med en hue og meget i tvivl om min retning i livet. Ønskeuddannelsen lå desværre ikke inden for rækkevidde, da jeg manglede 0,2 i karaktergennemsnit.

Det blev en indskydelse fra mine forældre, som sagde: "Hvad med at søge ned i banken". Ja, dengang var jeg ikke i tvivl om, hvad de mente.

Banken kunne kun være Amagerbanken, den anden bank i byen på det tidspunkt Kbh. Handelsbank var aldrig i tankerne. En ansøgning blev formuleret. Et par dage efter blev jeg kaldt til samtale i personaleafdelingen. Ingen lange spørgeskemaer og personlighedstest som er almindeligt i dag - kun en stille samtale. Dagen efter fik jeg et opkald, og elevpladsen var på plads.

Efter en sommerferie med ophold og svømmetræneruddannelse på Den Vestfynske Idrætshøjskole i Køng, begyndte jeg min elevtid i Sydstrandens afdeling (Krudttårnsvej 8) som bare 18-årig.

Måske ikke det mest heldige valg fra personaleafdelingens side at vælge Sydstrandens afdeling som første afdeling. Jeg kendte mange af dem, der frekventerede afdelingen som kunder, og den unge mand måtte balancere økonomisk viden om naboer, som du også mødte på gaden i fritiden. Elevtiden fortsatte efter det første ½ år udenfor Dragør Kommune på Tårnby Torv, i Kastrup og hovedkontoret på Amagerbrogade 25.

Amagerbanken sneg sig ind på mig, og blev definerende for hvem jeg var og er, som menneske i løbet af de 30 år i banken.

Det blev til 8 år i filialnettet som uddannet rådgiver, og herefter 22 år i centrale funktioner primært som intern rådgiver for filialmedarbejdere i bankens IT-systemer, udarbejdelse af forretningsbeskrivelser og processer, deltagelse i udvikling af nationale betalingsformidlingssystemer og den årlige rigtigt sjove opgave, afvikling af bankens generalforsamling og aktionærmøder.

Mange spændende mennesker har krydset min vej i de 30 år, og jeg oplevede på tæt hold bankens udvikling med bl.a. filialer udenfor øen.

Det blev også til køb af først af RB-banken, der blev til bankens City afdeling i Ny Østergade, og derefter køb og ikke mindst oprydning i Bendix Bank, der havde hovedkontor i Odense, filialer i Aarhus og på Gammel Torv i København. De fik alle udskiftet skiltet på facaden med Amagerbanken, og medarbejderne integreret i Amagerbankens familie.

Den sidste afdeling, som blev etableret, var i Hellerup. Der var allerede nye afdelinger på tegnebrættet i Helsingør og Køge, som dog ikke nåede at blive etableret inden nedturen indtraf under bankkrisen i 00'erne.

Brag i Dragør Centret 1992

Døgnboks sprængt

Filialdirektør Egon Jørgensen foran den omfattende ødelæggelse af bankbygningen.

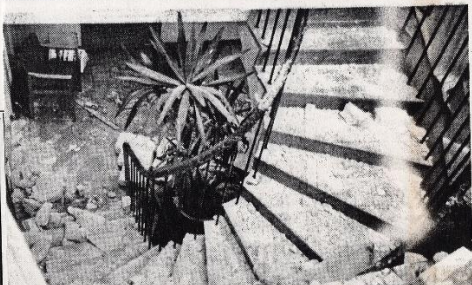
17. november 1987

■ Fortsat fra forsiden

Døgnboks sprængt

Natten til mandag kl. 04.30 skete der en voldsom sprængning af døgnboksen i Amagerbankens Dragørafdeling på Dragørhjørnet. Gerningsmanden har åbenbart troet, at

banken Dragørafdeling på Dragørhjørnet. Gerningsmanden har åbenbart troet, at

På den indendørs trappe ned til boksen var der mursten og glasskår i en mængde, der viser hvor voldsom en sprængning, der har været tale om.

han ved at sprænge dækket til døgnboksen kunne komme ind i boksen, men denne er sikkert anbragt i kælderen, og de foreløbige undersøgelser tyder ikke på, at man har fået noget udbytte.

Derimod er der sket en omfattende ødelæggelse af bygningen ved sprængningen, der har været så voldsom, at dækket er roget helt over i anlægget på den anden side af vejen, en flyvetur på 100 meter.

Der fremkom store huller i muren ved indgangspartiet og også indendøre, så banken

måtte lukke mandag. Høje hjørnet af bygningen må rives ned og bygges om.

Kriminalkommissær Anton Pedersen oplyser til Dragør-Nyt, at man i øjeblikket undersøger sagen. Naboer har hørt braget, men ikke hørt nogen bil køre bort eller set noget. Efter politiets foreløbige undersøgelser er gerningsmanden ikke kommet ind i bygningen eller har fået nogen penge, men flere kassetter er blevet trykket ved eksplosionen.

Det er i øvrigt første gang, politiet i Tårnby har været ude for et sådant sprængningskup, hvorimod man ofte har haft det i andre politikredse.

I.R.

Åbning af Dragør Center afdeling

Souschef Iben Olsen (tv) og filialbestyrer Henning Petersen (th) åbnede afdelingen.

Facaden på Sydstrandens afdeling

Returadresse:
DLF v/Marianne Bogo
Ternevænget 20
2791 Dragør

Nogle tror, det er
nemmere at klare
det hele online.

**Vi ved, at lokal
rådgivning er vejen frem.**

Find os på Kongelundsvej 267
eller Amagerbrogade 175

spar nord

Hele Amagers bank